

adventní pohádka
P. Pavla Sandtnera

Moucha na Západě

Pavel Sandtner
MOUCHA NA ZÁPADĚ

Redakční a grafická úprava, ilustrace, obálka Eva Bártová
Vydala Římskokatolická farnost Příbyslav, 2020

Vydání první

Západní vesnice

Blížil se konec listopadu. Ostrý chladný vítr shazoval ze střech podmáčený mech, přestože se držel všemi svými vlásečnými kořeny. Bylo vlhko a tmavo. Mraky zavalovaly oblohu jako peřiny povlečené do šedé mlhy. V mnoha odstínech titanové běloby. A den se krátil a krátil. Přesto tu a tam protrhl peřinu proud slunečního světla. V zápase se sluncem se za hukotu větru sypaly na domky první sněhové vločky. Ale zároveň nebylo chladno dost, takže jejich dravá invaze skončila dříve, než pořádně začala.

Slunce slavilo vítězství.

Někdy ale takové drama neskončilo vítězstvím světla, ale dalším mračením. Potom zápasy bílých a šedých na nebi končily dočasnou sněhovou pokrývkou. Když slunce nebylo, vločky přebíraly úlohu strážců světla, jak měkce odrážely všem do tváří tu trochu světla.

Domky, domy a usedlosti vyznačovaly po obvodu dlouhou oblou náves, v jejímž středu se významně a hrdě vypínala malá kaple. Na východ a západ od ní byly dva rybníky. Pod tím západním se rozkládala louka sestříhaná na taneční parket stejně dobře jako na fotbalové utkání.

Západní vesnice.

Zdálo se, jako by ji někdo vystavěl na místě, odkud se dobře sledovalo, jak se slunce dojemně loučí s dnem. Rudé, fialové a oranžovorůžové zářné dýmy na nebi barvily oblaka a měnily celé to místo k nepoznání. Zvenčí i uvnitř všech příbytků. Měnily duši toho místa jako milost mění duši hříšníka.

Adventní věnec

Adventní věnec ležel na dubovém stole, skoro přesně uprostřed. Byl trochu rozpustile obkroužený smrkovými

a jedlovými větévkami. Vystrkovaly neuspořádaně svoje jehlice a předháněly se, která výš a dál. V kázni je držela fialová stuha. Uspořádané drama. Jejich hroty nebyly nebezpečné. Při doteku poslušně uhýbaly a jeden by měl pocit, že hladí po vlasech.

Na hliníkových miskách, ukotveny kovovým hrotem do těla věnce, stály v pozoru čtyři svíce. Ještě nepolíbené ohněm. Stuha, která věnec svazovala a zdobila zároveň, se tu a tam potkávala se svítkem voňavé skořice nebo kolečkem sušeného pomeranče či plodem badyánu.

Byl večer před první nedělí adventní.

Dorotka měla letos jít poprvé ke svatému přijímání. Bylo jí devět roků. Její mladší bratr Radim nastoupil v září do první třídy, a střídavě školu opouštěl kvůli pandemické krizi, která doléhala na všechny. Ale nejvíc na děti. Přestože si to nikdo z dospělých nemyslel.

Dorotka se učila z domu. Přes den se dívala do notebooku a měla výuku online. Radim někdy tak a jindy jinak.

Nečekané oživení

Na okraj věnce si sedla moucha, unavená podzimním chladem. A také neustálým střídáním spánku a buzením se, jak se každou chvíli někde něco šustlo. Pomalu přecházela po fialové stuze a pozorně sledovala její záhyby, jako když auto jede po vyznačené silnici.

Dorotka ji pozorovala. Chtěla mouchu odehnat, ale než to udělala, slyšela ne už bzučení jako obvykle, ale skoro nařikání. A v něm jako by někdo říkal:

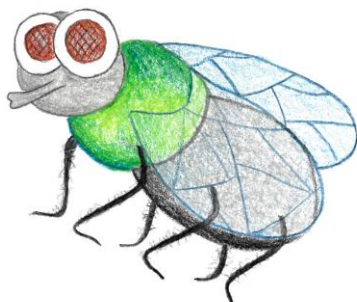
„Ne, já už nikam nepoletím, už jsem unavená, nechej mě tu!“

Cože? Dorotka nechápavě stáhla ruku zpátky. Ona slyší mouchu nařikat? Co měla

k večeři? Snad něco kouzelného jako v pohádce o Zlatovlásce Jiřík, který snědl kousek kouzelného hada a rozuměl řeči zvířat? Ba ne, byl to rohlík se salámem... Kouzelným salámem?

„Proč jsi unavená?“ zeptala se Dorotka.

Ke svému překvapení si uvědomila, že i její hlas zní trochu jako bzukot.

„Protože mám hlad a nemohu si odpočinout ani se najíst. Pořád mě budí nějací pavouci a pronásledují lidé. Takže jsem dneska ani nespala, ani nevečeřela.“

„A jak je možné, že ti rozumím?“ zeptala se Dorotka.

„Jsem tak trochu kouzelná moucha, víš... Vánoční moucha. Mám schopnost pomáhat lidem, aby si dobře rozuměli. A někdy se stane, že některé děti rozumí i mně.“

„Aha,“ odpověděla Dorotka. A zírala na mouchu dál.

To malé stvoření bylo vlastně roztomilé. Na hlavě měla velké hnědočervené oči. Byl jich plný obličej. Její hrud' byla zelenomodrá a k věnci se hodila. Zadeček byl černý jako noc. Dlouhé chlupaté nožky měly na konci drápky, takže moucha si mohla jít, kam jen chtěla, všude se dobře udržela.

„Máš jméno?“ zeptala se ještě Dorotka.

„Říkej mi tak, jak se ti bude líbit,“ vybídla ji vánoční moucha.

Dorotka hned vykřikla: „Tak budeš Moucha.“

„Hezké jméno,“ řekla moucha. „Díky.“

První adventní neděle

Do pokoje vešel tatínek. Moucha se ztratila kdesi ve stínu za lampičkou na nočním stolku.

„Zapálíme první svíci a pomodlíme se,“ řekl tatínek a rozžehnul první svíci. Zaspívali společně Ejhle, Hospodin přijde. Potom tatínek přečetl evangelium zítřejší neděle. Psalo se v něm o tom, že nějaký hospodář měl služebníky a jednou se vydal na cesty. Služebníci dostali úkoly a taky všechno, co potřebovali, pro to, aby se měli dobře oni i jejich kamarádi. Měli být bdělí, neměli být ospalí, líní a myslet jen na sebe. Měli být připravení, že přijde někdo, komu poslouží, pomohou...

Tatínek dětem říkal, že jako se Ježíšek narodil – a my si brzy připomeneme jeho narozeniny – tak taky umřel. A pak – to slavíme o Velikonocích – vstal z mrtvých a vstoupil do nebe. Ale vrátí se zase z nebe, ještě jednou přijde mezi nás. A důležité je,

aby nás nenašel lenořit. Proto máme být bdělí a snažit se dělat samé dobré věci. V kostele a ve škole se rozdávalo adventní snažení. To se dobře hodilo. Jeden byl připravený udělat něco dobrého a nezaspat, kdyby Ježíš přišel. Třeba přestrojený za někoho, kdo potřebuje naši pomoc.

Když se pomodlili, tatínek s maminkou odešli připravit všechno na sváteční den. Maminka zadělat těsto, na to se Dorotka těšila, dávala potom do buchet tvaroh. Tatínek štípal polínka na menší a na to se zase těšil Radim. Měl důležitou úlohu. Rovnat je a stavět z nich egyptské pyramidy a venkovské zdi u kamen. A to ho dost bavilo. Byla to jen chvíle, než se děti zapojily.

„A je to tu, jdeme na to,“ ozvalo se náhle.

„Kdo tu mluví?“ divil se Radim. Ze stínu vypadla ospalá Moucha.

„Děti, to je Svítilka, první adventní svíce.“ A Moucha ukázala nožkou na zapálenou svíci.

„Svíce taky mluví?“ zeptal se Radim.
„Dorotka mi vyprávěla jen o kouzelné mouše...“

„A nejen svíce,“ kroutil se na věnci svitek skořice.

„Skořice? No to néé!“ vykřikla Dorotka.

„To jó!“ namítla Skořice a zavrtěla se v pase, objatém tenkým drátem.

„Kdo tu tedy všechno ještě mluví?“ zjišťoval Radim.

„Jen já,“ odpověděla Moucha, „voskové sestry Svítilka, Hořelka, Plápolalka a Mihotalka, no a vánoční Skořice.“

„Proč nemluví pomeranč?“ zeptal se nespokojeně Radim.

„Protože je úplně vyschlý,“ vysvětlila Svítilka.

„A kde máš sestry?“ zeptala se Dorotka.

„Vedle mě, na věnci. Ale spí, probudí se, až je políbí plamen. Každou neděli se probudí jedna z nás. Když venku světla ubývá, my svítíme čím dál více. Aby se lidé mohli těšit, že se narodí Ježíšek, Světlo světa.“ Svítilka ještě mluvila, když se ozvala Skořice:

„A já tu prostě voním, aby lidé měli slavnostní náladu. A aby poznali, že nemají covid, když mě cítí.“

„Vtipná jako vždycky,“ zaprskala Svítilka.

„A to tě to nebolí, svítit?“ zeptala se Dorotka.

„Bolí,“ odpověděla Svítilka. „Ale příjemně. Je krásné dávat lidem světlo a teplo. Každá svíce jednou zhasne. Stejně jako lidé. I oni musí jednou odejít, když se vysvítí pro druhé.“

Byl to kouzelný večer. A ty sny potom.

Skořice ležela s Dorotkou pod polštářem. Moucha se usadila ve skořápce, kterou jí nachystal Radim. Dorotka připravila Mouše nějaké to jídlo, co mouchy rády,

a trochu vaty, aby ji nebolela záda. Svítilka spala ve stoje. Usnula jak dřevo, sotva ji zhasnuli.

Neděle skončila a po celý dlouhý týden se nic nedělo – byly to jen obyčejná moucha, skořice a svíčky. Ani slovo. Děti netrpělivě čekaly na sobotní večer před další nedělí.

Druhá adventní neděle

Celý následující týden plnily děti úkoly adventního snažení z kostela a ze školy. Snažily se připravit na Vánoce, aby „svítily“ všem a rozdávaly radost jako Svítilka a její sestry.

Byl předvečer druhé neděle adventní.

Tatínek zapálil druhu svíci a zazpívali Ejhle, Hospodin přijde. Přečetli si evangelium z následující neděle. Vyprávělo o Janu Křtiteli, který volal všechny lidi, aby se polepšili v tom, co dělali špatně. Aby jejich

cesty vedly rovně a ne nakřivo. To se může stát, když člověk nedělá, co by dělat měl. A taky když dělá, co dělat nemá. Potom nejde rovně, ale nakřivo, nejde vstříc Ježíškovi, ale kráčí špatnou cestou pryč od Něj.

Když Dorotka s Radimem zůstali jako obvykle po modlitbě u stolu, požádali rodiče, že chtějí zůstat u stolu ještě chvíli sami a povídat si.

„Dobře jste to nastavili, teď si můžeme povyprávět,“ vypravila ze sebe Moucha. Už měla pěkné břicho, jak jí Dorotka týden nosila potravu do jejího „pokojíčku“ ve skořápce od vlašského ořechu. Ani se jí lézat nechtělo.

Svítilka se usmívala:

„Ahoj sestro! Už jsme dvě, je už veseleji.“

Hořelka se před chvíli probrala ze svého voskového spánku a zapraskala zvesela:

„Ahoj Svítilko.“

„A já tu voním a voním a nikdo nic neřekne,“ zavrtěla se skořice nespokojeně v pase.

„Voníš krásně,“ pochválila ji Dorotka a usmála se tak hezky, že se Skořice v pase málem přelomila, jak se nakrucovala.

Byl nádherný večer, kdy venku zapadalo slunce a barvilo svět do oranžova. Na nebi vyskakovaly červené a fialové pruhy a tmavly jako modřiny na těle.

Pokoj, ve kterém seděli, byl od té záře teple červený. Svítilka a Hořelka měly co

dělat, aby v té záplavě teplého světla přidaly svou trochu.

„Je krásně,“ liboval si Radim. „Půjdeme se podívat na západ ven. Vy si zatím odpočiňte.“

Sfoukli svíce, ty okamžitě usnuly. Vzali Mouchu do lahvičky od celaskonu, Skořici do kapsy a vydali se na cestu. Oranžová záře je samotné proměnila, sotva opustili dům. Na nebi se vedle červených a fialových šrámů objevily stopy drah letadel. Malovaly za sebou rozšiřující se bílé brázdy, které záhy mizely.

Děti se dovolily rodičů, že na chvíli mohou vyjít ven. Vyrazily k lesu za vesnici. Bylo chladno. Moucha v lahvičce cosi blábolila o své skořápce, ale nikdo ji neposlouchal. Šly už dlouho. Dorotka se začala s Radimem trochu hádat. Pořád si stěžoval, že ho bolí nohy, a chtěl jít domů. Dorotka chtěla ale pokračovat dál. Najednou Moucha už bzučela tak silně, že ji děti slyšely docela zřetelně:

„Vaše cesty jdou nakřivo, mějte se rádi!“

Dorotku hned napadlo, že Moucha má kouzelnou moc, aby si lidé porozuměli. Uvědomila si, že musí brát na mladšího bratra ohled. A že narovnat svoji cestu, aby směřovala k Ježíškovi, znamená vrátit se s bratrem zpět. A tak se otočili a šli oklikou, ale přece jen domů, ne dál do lesa.

Radim si na chvíli přestal stěžovat a byl spokojený. I tak si užili během vycházky krásných pohledů a šimrání sluníčka na nose. Dorotka – navzdory svému původnímu odhodlání vyjít bratrovi vstříc – se snažila cestu zpět pořád prodlužovat. A když konečně dorazili v úplné tmě domů, napadlo Dorotku, že kdyby šla k domovu přece jen kratší a rovnou cestou, nebrečel by Radim už čtvrt hodiny únavou, ji by tolik nebolely nohy a rodiče by nebyli strachem bez sebe. Měla jít tou kratší cestou, na které by ulevila bratrovi a šetrila i rodiče. Ona ale vybrala cestu oklikou. Myslela hodně na sebe.

No, kdo ví, možná ten Jan Křtitel, když lidem říkal, aby narovnali své cesty, měl na mysli něco takového. Aby se lidé mohli na svých cestách potkávat, a ne aby každý tahal toho druhého kam on nechce, a jen tou svou cestou. A přidělával druhým ještě starosti svojí umíněností.

Dorotka si řekla, že příště bude na bratra i rodiče brát větší ohledy.

Třetí adventní neděle

I večer před třetí nedělí adventní měl své kouzlo. Potom, co rodina zazpívala Ejhle, Hospodin přijde a u stolu se společně pomodlila, zůstaly děti u věnce.

„Ještě se chceme modlit,“ řekla Dorotka.

Ale trochu to nebyla pravda, protože si chtěla s Mouchou, svíčkami a Skořicí trochu pohovořit. Skořici se to nelíbilo:

„To se teď ale spolu pomodlíme, aby to nebyla lež.“

Děti si vzpomněly, jak četly evangelium třetí neděle, ve kterém se psalo o Janu Křtiteli. Jan přišel, aby lidi připravil na příchod Ježíška. Ježíš přinášel lidem Světlo, aby dobře rozuměli tomu, co se ve světě děje a co mají dělat. On byl to Světlo. Jan neukazoval na sebe, ale na Ježíše.

Objevila se zase Moucha.

„Moucho, proč nebyl Jan Křtitel svíčka?“ zeptal se Radim. „Mohl by dobře svítit všem,“ rozumoval.

„No to je dobré,“ řekla Moucha a usmála se pod vousy, které neměla. „Mohl by být klidně i svíčka, ta má taky světlo od ohně, když je zapálená. Jan měl světlo od Ježíše, ne sám od sebe. Ale nehořel jako svíčka.“

„Dával světlo, protože vyprávěl lidem, že Bůh je dobrý a má nás rád, a proto je taky prima snažit se dobře žít a mít všechny rád,“ ozvaly se svíce.

„Sestřičky moje drahé,“ volala Plápolka, před chvílí probuzená jako třetí ze svého voskového spánku, „k tomu musíme něco říct.“

Svítilka, Hořelka a Plápolka se rozehřívaly a jejich těla měkla a ubývala. Tím více ale bylo světla kolem nich. Soumrak v pokoji musel světlu tří statečných sester ustoupit.

„Jsme jako ten prorok,“ řekla Svítilka, „svítíme, ale světlo máme od jiného. Jako Měsíc od Slunce.“

„Od jiného,“ přidala se Hořelka. „Nás zapaluje oheň, ale vy, děti, můžete svítit od samotného Ježíška. Být jako Měsíc, který odráží světlo Slunce...“

„... svítí ten, kdo přijme Ježíška a žije dobře, jak nám On ukazuje,“ dokončila souvěti Svítilka.

„Tak,“ zakmitala v plameni Hořelka, „kdo přijme Ježíška, ukazuje pak lidem, že ho mají hledat po světě. A na to potřebují světlo. Aby viděli, že se blíží jeho narození

a že si navzájem mají být všichni blízko. Aby každý viděl toho druhého, jak krásný a vzácný je.“

„Tak jako je vzácný Ježíšek sám,“ dodala Plápolka.

Společně se pomodlili a šli s tím zvláštním poselstvím spát.

Mít světlo od jiného. Být jako svíčka, jako Měsíc. Jako ti, kteří přijali Ježíška. Druhý je vzácný jako Ježíšek sám.

Dorotka si před usnutím představovala Radima – Ježíška.

Čtvrtá adventní neděle

Před čtvrtou nedělí adventní byly děti netrpělivé a rodiče nechápali, proč se pořád ohlížejí za poletující mouchou, opakovaně sundávají a přidělávají na věnec skořici a dělají spoustu dalších podivných kousků. Třeba jako když Radim něžně hladil ještě

nerozsvícenou svíčku a něco jí polohlasně vyprávěl. No, děti vědí co. Zkoušel ji probudit bez ohně. Ale nebylo odpovědi.

Konečně zapálili čtvrtou adventní svíci, zazpívali Ejhle, Hospodin přijde a přečetli si evangelium. Bylo o andělském zvěstování Panně Marii.

Anděl přišel říci té mladé dívce Marii, že se stane maminkou dítěte Ježíše, a jeho Otcem zůstane Bůh. Josef mu bude dělat adoptivního tatínka.

Kdybych to byla já, pomyslela si Dorotka. A úplně stejná myšlenka napadla Radima. Ale přemýšlel tom, že bude Josef, ne Maria, samozřejmě.

Když rodiče odešli chystat cosi na další den, zůstaly děti chvíli samy se svícemi, Mouchou, Skořicí a mlčícím pomerančem, co byl z loňska.

„Moucho, chci se tě na něco zeptat,“ řekla Dorotka.

„Ptej se,“ zabzukala Moucha.

„Jaká asi byla Ježíškova maminka, šikovná a zvláštní... Taková já nejsem. Musela být spadlá z nebe,“ přemítala nahlas Dorotka.

„Sestřičky moje, ráda vás vidím.“ Ze spánku se probudila Mihotalka, poslední z voskových sester.

„Maria byla obyčejná dívka jako ty. Jen se trochu víc modlila a trochu méně zlobila.

Ale pomáhala mamince docela jako ty!“ odpověděla dívce Mihotalka, protože již stihla vyslechnout její otázku.

„Ale já bych nikdy nemohla být Ježíšovou maminkou,“ posteskla si Dorotka.

„Kdo ví,“ řekla Moucha, „co by kdyby... Pannu Marii si vybral Bůh, aby byla Ježíšovou maminkou, to si nikdo nemůže zasloužit. Ale když jsme Boží přátelé, může s námi Bůh udělat veliké věci. Jako s Marií.“

„Duch Svatý sestoupí na tebe. A moc Nejvyššího tě zastíní,“ pronesla důležitě Svítilka.

„U Boha není nic nemožného,“ dodala Hořelka.

„Takže i ty se můžeš stát důležitou při předávání radosti a světla Ježíška, když půjdeš Bohu vstříc,“ doplnila Plápolka.

Voskové sestry vypadaly nestejně. Svítilka byla výrazně menší než Mihotalka. Ale zkušenější, už hořela víckrát. Byla to taková adventní babička, Mihotalka zase mladé děvče.

„A já budu Josef,“ pronesl vážně Radim. Skořice uvolnila silný voňavý výpar a souhlasila:

„To bych řekla. A jednou budeš otec, jen nebudeš mít na starost Ježíška, ale jiného kloučka.“

„Ona Skořice trochu prorokuje, dělá to vždycky před čtvrtou nedělí adventní,“ vysvětlila Moucha.

„Budeš, Radime, určitě jednou o někoho pečovat. A kéž bys to dokázal jako Josef. Chránil Svatou rodinu dobře a poctivě. A mohl to dělat ze stejného důvodu, jako Maria mohla být Ježíškovi maminkou. Vybral si ho Bůh. I tebe si vybral Bůh. A když mu budeš věrný, poznáš k čemu.“

Dorotka zamrkala:

„Skořice?“

„Ano,“ ozvala se Skořice, vydala neurčitý zvuk a zavoněla.

Radim se potutelně usmíval pod vousy, které mu sotva za sedm let začnou rašit.

„Budu mít taky chlapečka?“ zeptala se Dorotka.

„Budeš, Dorotko,“ začala důležitě Skořice, „a nebude sám, to si piš. Cítím to v kostech. Totiž, cítím to ve skořici,“ dopověděla Skořice.

A byl čas jít spát.

Děti už Mouchu nikdy neviděly. Vylétla oknem při čtvrté neděli adventní. Svíčky už nikdy nepromluvily a Skořice s pomerančem držely spolu. Mlčely jako hrob.

Dorotka a Radim nastoupili konečně oba zase do školy. Jak prožili Vánoce, o tom tahle pohádka nevypráví. Je to adventní pohádka. Jistě pochopili, že na Vánoce je důležitější předávat si Ježíškovo poselství o lásce a světle pro lidi než se soustředit na to, co dostanu a sním. Ale i dárky v sobě nesou poselství – někdo mě má rád.

Dopsat si pohádku může každý sám. A udělat z ní vánoční pohádku. Dokončit příběh Dorotky a Radima třeba podle toho, jak jste, děti, Vánoce prožily doma.

Pokud to zkusíte, můžete nám svoje dokončení poslat na e-mailovou adresu farního časopisu (flpribyslav@seznam.cz) nebo vhodit do poštovní schránky na faře. V některém z dalších čísel Římsy se snad bude možné o vaše dokončení podělit s ostatními.

P. Pavel Sandtner

Vydala Římskokatolická farnost Přebyslav.

LP 2020

Neprodejné.